

Verneområdestyret
Setesdal Vesthei,
Ryfylkeheiane og
Frafjordheiane

Postadresse
Postboks 504
4804 ARENDAL

Besøksadresse
Setesdalsmuseet Rysstad,
Setesdalsvegen 3273, 4748 Rysstad

Kontakt
Sentralbord: +47 37 01 75 00
Direkte: +47
fmavjth@statsforvalteren.no
www.svr.no

Delegert vedtak

Odd Bilstad
Kjørmoveien 53
4462 HOVSHERAD

Arkivsaksnr: 2022/5209-0

Saksbehandler: Jørn Trygve Haug

Dato: 27.06.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Verneområdestyret for SVR - delegerte saker	66/22	
Verneområdestyret for SVR		

Avslag på søknad om landingsløyve for helikopter. Odd Bilstad. **Såvatn. Valle kommune.**

Syner til søknad dagsett 29.5.2022. Vedtak og saksframstilling ligg ved. Som du ser er det gjeven avslag på søknaden.

Klage

Vedtaket kan påklagast til Miljødirektoratet. Klaga skal sendast til verneområdestyret for vidare handsaming. Klagefristen er 3 veker frå mottak av vedtaket. Alle partar med klagerett har rett til innsyn i saksdokumenta. Skriftleg klage skal sendast til Verneområdestyret for SVR Pb. 788 Stoa, 4809 ARENDAL. Oppgi kva for eit vedtak det vert klaga på, dei endringane klagar ynskjer og grunngjeving for klaga. Dersom det vert klaga så seint at det kan vere tvil om det er klaga i rett tid, må det opplysast når brevet kom fram.

Med helsing

Jørn Trygve Haug
verneområdeforvaltar SVR

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Valle kommune
Statsforvalteren i Agder

Postboks 4
Postboks 504

4746
4804

VALLE
ARENDAL

Vedtak

Med heimel i kapittel IV pkt. 5.1 bokstav c i *Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde*, får Odd Bilstad avslag på søknad om landingsløype for helikopter ved Såvasshytta gnr. 26, bnr. 7 i Valle kommune.

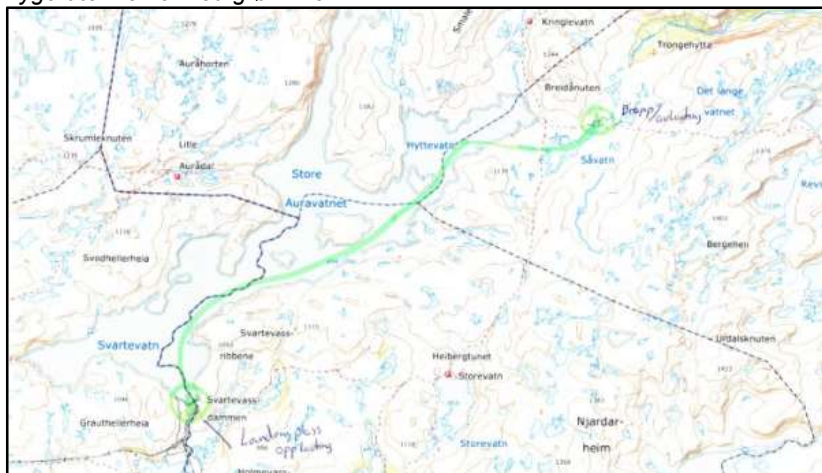
Som grunngeving vert det lagt vekt på at det i perioden med reinsjakt er ein streng praksis for å ikkje tillate helikoptertransport inn i området. Dette vil gi ei ekstra forstyrning i ein perioden villreinen alt er mykje uroa av jakt. For transport av proviant og utstyr til turisthytter og statskoghytter føreset forvaltar at dette skjer gjennom dei ordinære motorferdselløyva som turistforeininga og Statskog har. Om det i tillegg skal gjevast løyve for enkeltpersonar og mindre grupper i samband med kortare opphald på hyttene, vil det kunne gi ei monaleg auke i motorisert ferdsel i verneområdet. Vidare vert det lagt vekt på at sjølv med låg vannstand i Svartevan vil det vera overkomeleg avstand å gå til fots frå Litle Auravatn og til Såvatn.

Saksopplysninger

Odd Bilstad har søkt om landingsløype for helikopter ved Såvatn i Valle kommune liggjande i *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde*. Utgangspunktet for flyginga er dammen i Svartevatn. Sjå kart nedanfor.

Søkar har leigd rypejakt av Statskog og skal nytte Statskog si hytte ved Såvatn under jakta. Det er søkt om ei landing 9.9.2022 for å transportere inn proviant i samband med rypejakta. I tillegg ei landing veka etter for å transportere ut søppel og fangst. Søknaden er grunngeven med at vannstanden i Svartevatn er sær s låg i år. Normalt ville dei ha nytta båt over magasinet. Søkar opplys at det dagen dei skal fly inn er det ikkje reinsjakt på dette terrenget. Vidare at eit landingsløype berre vil bli nytta om vannstanden i Svartevatn går ytlagare ned.

Fygerute merka med grøn line:

Formell bakgrunn for vurdering og vedtak

- Forskrift om vern av Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiene landskapsvernområde av 28.4.00.
- Forvaltningsplan for SVR, godkjent 2015.
- Naturmangfoldloven.

Hjemmelsgrunnlag

Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vart verna ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. april 2000. Føremålet med vernet er etter kapittel III i Føreskrift om vern av Setesdal Vesthei- Ryfylkeheiane landskapsvernområde:

1. Å ta vare på eit samanhengande, særmerkt og vakkert naturområde med urørte fjell, hei og fjellskogsområde med eit særmerkt plante- og dyreliv, stølsområde, beitelandskap og kulturminne.
2. Å ta vare på eit samanhengande fjellområde som leveområde for den sørlegaste villreinstamma i Europa.

Motorisert ferdsel i Setesdal Vesthei - Ryfylkeheiane landskapsvernområde vert regulert av verneforskrifta kapittel 4. pkt. 5.1.c kor det heiter at start og landing med motordrevne luftfarty er forbode. I kapittel 4 pkt. 5.4.c heiter det at forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gje løyve til *»Naudsynt luft-og snøscootertransport av materialar til hytter, klopper mv. og av brensel, utstyr og proviant til hytter og buer«*

Transporten det vert søkt om kjem etter vårt syn inn under kapittel 4 pkt. 5.1.c og krev difor dispensasjon etter kapittel 4 pkt. 5.4.c for å kunne gjennomførast.

Forvaltningsplanen gir retningslinjer for forvaltning av verneforskrifta. Av forvaltningsplanen kap. 2.4.3 går det fram at i område med reinsjakt vil det berre unntaksvis bli gjeve løyve til helikoptertransport mellom 20. august og 1. oktober.

Vurdering

Vurdering etter naturmangfoldlova

Etter § 7 i Naturmangfoldlova skal dei miljørettslege prinsippa i §§ 8 til 12 leggst til grunn som retningsline ved utøving av offentleg myndigheit. Forvaltningsmyndigheita må ved alle tiltak som vedkjem naturmangfaldet, vurdere søknadane etter desse paragrafane.

Kunnskapsgrunnlaget (§8)

Kunnskapen om naturmangfaldet i området er henta frå lokalkunnskap, Miljødirektoratet sin naturbase (www.naturbase.no), database for sensitive artsdata, samt frå NINA sitt GPS-merkeprosjekt. Ein har og nytta kartlegging gjennomført av Norsk Villreinsenter (NVS-rapport 6/210). Kunnskap om kulturminne i området støtter seg på Riksantikvaren sin kulturminnebase (www.askeladden.no)

Områda kring Såvatn er av dei heilt sentrale delane av villreinområdet og eit områda villreinen held seg i gjennom heile året. I naturbasen er området merka som barmarksbeite og vinterbeite, samt kalvingsområde for villrein. Det meste av kalvinga går føre seg i Ljosådalen litt lengre aust for Såvatn. To kilometer nord for Såvatn er ein inne i kalvingssona Ratevassnuten der det jamfør verneforskrifta kap. 4 pkt. 4.2 er ferdselsforbod i perioden 25.4 – 31.5.

Sør-aust i Svartevatn er det jamfør sensitive artsdata merka av ein hekkelokalitet for raudlista fugl. Det er mange år sidan det var registrert hekking der. Avstanden frå denne og til aktuelle flygeruta vurderast uansett som tilstrekkeleg til at det ikkje vil verka forstyrrande. Ut frå omtalen ovanfor vurderer ein kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkeleg til å fatte vedtak i saka. § 9 («Føre var prinsippet») vert difor tillagt mindre vekt i dei følgjande vurderingane

Økosystemtilnærming og samla belastning (§ 10 i NML).

Såvatn ligg nær opp til Svartevatn som er eit regulert vatn. Svartevatn, saman med Blåsjø lengre nord, utgjer ei stort trekkhinder for villreinen aust/vest i heia. Ved Steinsbuskardet ved Storevassdammen i Blåsjø går eit viktig trekk for villrein mellom nord og sør områda, men trekkaktiviteten er monaleg redusert som følgje av Storevassdammen, kraftliner og anleggsveg. I tillegg ligg Storsteinen turisthytte om lag 3 km sør-vest for Storevassdammen.

Merka turistløype mellom Bossbu og Kringlevatn går forbi Såvatn. Rett vest for Såvatn kjem ein inn på turistløypa mellom Storevatn og Kringlevatn. Av dei nemnde turistløypene er det mest ferdsel i traseen mellom Storevatn og Kringlevatn. Overnattingstala på Storevatn turisthytte var 592 i 2019, fordelt på 302 vinter og 290 sommar. Tala for Kringlevatn turisthytte har dei siste åra ligge kring 350 fordelt på 100 vinter og 250 sommar.

Svartevatn er ei viktig ferdselsåre inn i denne delen av heia. Særleg frå seint i juni månad og ut september er det mykje ferdsel knytt til turgåing, sauehald, jakt og fiske. Motorisert ferdsel er i all hovudsak avgrensa til bruk av helikopter og snøskuter til frakt av proviant og utstyr til turisthyttene samt Statskog si hytte.

Etter forvaltar si vurdering er den samla belastninga høg i perioden seint juni månad og ut september, men monaleg mindre resten av året.

Kostnadane ved miljøforringing skal berast av tiltakshavar (§ 11 i NML) og Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar (§ 12 i NML)

Låg vannstand i Svartevatn er eit hinder for båttrafikk nord i magasinet. Med dagens vannstand er det mogleg å køyre båt inn til Lisle Auravatn. Vidare gåing her i frå vurderast som eit overkomeleg og realistisk alternativ til å nytte helikopter.

Særskild vurdering av transportbehovet, tidspunkt og tidlegare praksis

Som nemnd ovanfor har ein hatt ein streng praksis for ikkje å tillate helikoptertransport i tida med reinsjakt. Villreinen er då mykje uroa frå sjølve jakta og ein ønskjer å unngå tilleggsforstyrring som følgje av helikoptertransport. Dette også gjeldande sjølv om det i tida det vert søkt helikoptertransport ikkje er villreinjakt akkurat i dette terrenget.

Når det gjeld frakt av proviant, brensel og søppel til turisthytter og Statskog sine hytter forventar ein at dette skjer innafor dei motorferdselløyva som turistforeininga og Statskog har i frå før. I *Setesdal Vesthei Ryfylkeheiane landskapsvernområde* er det til saman 47 turisthytter og statskoghytter. Om ein i tillegg skulle tillate slik transport i samband med kortare utleige vil det føre til ei omfattande auke i motorferdsel i verneområdet.

Forvaltar har forståing for at låg vannstand i Svartevassmagasinet gjer vanskelegare tilgang til jaktområda. Forvaltninga kan likevel ikkje tilpasse løyvepraksisen etter skiftande vannstand i dei regulerte magasinane då dette ville bety ein monaleg auke i motorferdsel i verneområdet. Det må også nemnast at sjølv med låg vannstand vil ein med båt kunne kome seg inn til nord-

austre ende av Litle Auravatn. Det vil då vera om lag 5 km. å gå vidare til tilgjengeleg båt i Såvatn. Dette bør såleis vera overkomeleg å få med seg på ryggen det ein treng for seks dagars jakt.

Etter § 10 i *Lov om motorferdsel i utmark* kan grunneigar nekte landing på sin eigedom. Forvaltar er kjend med at søkar har fått melding frå grunneigar (Statskog) at dei ikkje vil gi løyve til landing.

Konklusjon

Søknaden vert avslått. I perioden med reinsjakt er det ein streng praksis for ikkje å tillata helikoptertransport inn i området. Dette vil gi ei ekstra forstyrring i ein perioden villreinen alt er mykje uroa av jakt. For transport av proviant og utstyr til turisthytter og statskoghytter føreset forvaltar at dette skjer gjennom dei ordinære motorferdselløyva som turistforeininga og Statskog har. Om det i tillegg skal gjevast løyve for enkeltpersonar og mindre grupper i samband med kortare opphald på hyttene, vil det kunne gi ei monaleg auke i motorisert ferdsel i verneområdet. Vidare vert det lagt vekt på at sjølv med låg vannstand i Svartevatn vil det vera overkomeleg avstand å gå til fots frå Litle Auravatn og til Såvatn.